

HIEN HURTTA

*Yrttinoitatarinoita
villistä Karjalasta*

VARPU TAVI

Varpu Tavi

HIIEN HURTTA

Yrttinoitatarinoita villistä Karjalasta

LachenderFuchs

Varpu Tavi on kulttuuriantropologi, joka on opiskellut myös suomalais-ugrilaista kansatiedettä ja folkloristiikkaa. Hän on äitinsä puolelta jyväskyläläisen 1800-luvun elämäntapataiteilijan lumpपुरi Luhtasen sekä isänsä puolelta karjalaisten noitien ja runonlaulajien jälkeläinen, luonnon hiljaisuudessa viihtyvä puolierakko, metsien huminasta haltioituja sekä päivänäteitten ja menninkäisten kuiskuttelujen kuuntelija.

Lemmi Liekkiön ohjeet perustuvat **Kalevan kansan parannusoppiin**, joka on Varpu Tavin suomalais-ugrilaiseen šamanismiin ja ikivanhoihin perinneparantamistapoihin pohjautuva kirjallinen kehitelmä terveydenhoitoon.

Kepan runo sivulla 75: Aila Tervonen

Ainon lähtöloitsu sivulla 83: Valdur Mikita, suom. Harri Rinne

Valdur Mikita -sitaatti: Kantarellin kuuntelun taito, suom. Anniina Ljokkoi, Sammakko 2017

Kiitos Karhun kansan perustajajäsenelle ja tietäjälle Miika Vanhapihalle avusta sekä luvasta käyttää hänen hahmoaan ja runomittaisia loitsujaan kirjassa. Karhun kansa on suomenuskoa edustava rekisteröity uskonnollinen yhteisö, joka jatkaa Itämeren suomalaisten kansanuskoa ja perinnekulttuuria. sammenluola.home.blog

©Varpu Tavi ja LachenderFuchs, 2023

Kustantaja: Lachender Fuchs, Helsinki Painopaikka: Saksa

ISBN 978-952-68467-3-6 (pehmeäkantinen)

ISBN 978-952-68467-4-3 (EPUB)

ISBN 978-952-68467-5-0 (kindle)

*Omistettu
äidilleni,
jolta perin lumppuri Luhtasen geenit,
syvän kokemisen ja
elämän kaikkien värisävyyden näkemisen lahjan
sekä
sielunsisarelleni Tuula Helena Koskelalle,
rauha heidän tuhkiilleen
maaemon sylissä
ja tuonilmaisiiin siirtyneille sieluilleen.*

*Himmene nyt, Hiien hurtta, raukea, Manalan rakki,
lähe pois kohusta, konna, maan kamala, maksoistani,
syömästä syänkäpyä, pernoani pehkomasta,
vatsoa vanuttamasta, keuhkoloita kiertämästä,
napoa navertamasta, ohimoita ottamasta,
selkäluita luistamasta, sivuja sivertämästä!*

Kalevala, seitsemästoista runo

*Liekö kyvykkäistä poliitikoista enää apua, ehkä Eurooppa
tarvitsee šamaanin kykyä, vain noitien esiinmarssi voi tehdä
sairaana mantereen terveeksi jälleen!*

Valdur Mikita

HENKILÖT

Kolme ihmistä ja kolme koiraa

Aino Eläkkeellä oleva kirjastonhoitaja, kansanparantaja, terveysalapoliisi sekä selkounien ja etiäisten näkijä, alitajunnan aavistelija, esikaupunkiviljelijä, kaappifilosofi, rohtosnapsien ja runouden ystävä.

Hupi Borderterrieri, salapoliisikoira, totuudenvingahtelija ja Ainon tontin vartija.

Kepa Ainon läheisin ystävä, oman määritelmänsä mukaan viinoviittinen, viinaanmenevä ja jatkuvasti onnettomasti ”vääriin” naisiin rakastuja.

Tuukka Kepan koira, valkoinen ja töpöhäntäinen, näyttelyihin kelpaamaton karjalankarhukoira, kovatahtoinen metsämies ja omilla teillään kulkija, uskollinen ja kiltti.

Pellervo Höytiäisen erakko, kristusperkele ja hyvä ihminen.

Koira Pellervon koira, sekarotuinen, viisas ja täydellinen olio.

Lemmi Liekkiö Salanimi, jolla Aino kirjoittaa ”Vanhan Kansan Konsteja” Karjalan Heiliin.

Tuonpuoleiset mukanaeläjät

Jelena-buabo Ainon isomummo, Olgan äiti.

Olga Ainon isänpuoleinen mummo.

Tellervo Ainon äiti.

Tässä kirjassa myös

Aliisa Elämänsä puuensa mykistynyt mummo, yksinään kävelijä, joka potee ihmisen ikävää toisen luo ja pohtii kusiaisen tarkoitusta.

Emppu Rämäkkä vanha leskirouva, jolla on oma todellisuutensa ja sanavarastonsa sekä sivupersoonana Rouva Alzheimer.

Lieppo Keinoemo, joka etsii lohtua yksinäisyyteen ja helpotusta särkyihin.

Miika Karhun kansan tietäjä.

Mr Max Keinoruskettunut bodari ja personal trainer, itseoppinut fitnessguru ja paleoketodieettiapostoli, jota vaivaa katkera maku suussa.

Niko Kaljabaarissa viihtyvien vanhempiensa laiminlyömä, ihan kunnan pikkuheppu; tietämättään tarinan avainhenkilö.

Tapahutumapaikka

Joensuu, kaupunki itäisessä Suomessa, jossa ihmiset vielä (enimmäkseen) ovat ystävällisiä toisilleen.

Mummolaakso on Joensuuhun sijoittamani kaupungin perukka. Se ja siellä asuvat ihmiset sekä kaikki tämän kirjan tapahtumat ovat mielikuvituksen tuotetta.

Vuohenputkinotko on Ainon valtakunta; mökki, hyötypuutarha ja pihapiiri Mummolaaksossa.

Mummolaakso on kortteli Joensuussa Pohjois-Karjalassa. Se on lintukoto, jossa asuvat ihmiset vielä pitävät huolta toisistaan ja elävät parhaansa mukaan enimmäkseen ihmisiksi. Vuohenputkinotkon emäntä, eläkkeellä oleva kirjastonhoitaja Aino on Mummolaakson yrttinoita, elämän parantajaksi kutsuma terveysalopoliisi, etiäisten näkijä ja kaappifilosofi. Ainin heimoon kuuluvat kasvit, eläimet ja ihmiset. Ainin koira Hupi on salapoliisikoira, totuudenvingahtelija ja Ainin tontin vartija. Ainin läheisin ystävä on viinaanmenevä ja vinoviettinen Kepa, joka taas kerran potee sydänsuruja. Eikä tarina kertoisi villistä Karjalasta, jolle mukana eläisi myös tuonpuoleisia kulkijoita. Ainin isomummo Jelena-buabo vahtii, että Vuohenputkinotkon pitämyspuuta lyylitään ja muitakin karjalaisia perinteitä vaalitaan, ja ettei Aino sorru itsekkyyden ja tyhmyyden tielle.

Loppukesän ja alkusyksyn päivinä Mummolaakson rauhaa järkyttävät koirankakkoihin piilotetut lasinsirpaleet...

Varpu Tavi on karjalaisten noitien ja runonlaulajien jälkeläinen, luonnon hiljaisuudessa viihtyvä puolierakko, metsien huminasta haltioituja sekä päivänsäteitten ja menninkäisten kuiskuttelujen kuuntelija.

LachenderFuchs

Kansi: Pirjo Pentikäinen
Kannen kuvat: Adobe Stock

ISBN 978-952-68467-3-6 KL 80.2